

Székely Közélet

Előfizetési árak:

Egész évre 160 leu.
Fél évre 80 leu.
Negyed évre 40 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Megjelenik szombaton reggel

Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulev. Regele Ferdinand 14 szám
(v. Kossuth-utca).
Telefonszám: 34.

Adóamnesztia.

A pénzügyminiszter amnesztia-rendeletet adott ki az adóhátrálékosok javára. Százalékos engedményeket biztosít azoknak, akik 1932 december 31-ig adóhátrálékukat befizetik. És pedig elenged az 1927 évi hátrálékból 25 százalékot, az 1928 évből 20-at, az 1929 évből 15-öt, az 1930 évből 10 és az 1931 évből 5 százalékot.

A székelyföldi adózópolgár méltó megdöbbenéssel olvashatja ezt a hiradást. 1927 évi adóhátrálék? Hát van Romániában olyan adófizető, akin még az 1927 évi adót sem hajtották fel?

Bizonyára van. Ha nem volna: nem emlékezne meg róluk a kegyelmi rendelet. De hol van ilyen adóhátrálékos? Bizonyára: a Székelyföldön nincs.

Ime, mik sülnék ki egy ilyen kegyelmi rendeletből. Olyan adóhátrálékosok vannak az országban, akik még az 1931 évi, — sőt az 1930, 1929, 1928 és legvégül még az 1927 évi adójukkal is hátrálékban vannak s ezektől a miniszter amnesztiával, százalékos engedményekkel kecsegteti ki a hátrálék befizetését . . .

A Székelyföldön pedig árveznek a kereskedőt, az iparost, a földmivest, nem az 1927 évi — nem is az 1931 évi adóért, sőt nem is az 1932 évi első, második, vagy harmadik fertályért, hanem az 1932 évi utolsó fertály utolsó filléréért!

Ez az amnesztia-rendelet nem nekünk szól. A Székelyföldön nincs olyan adózó polgár, aki abból valamit részesülne. Itt az amnesztia-rendeletet megelőzik a párnák, a varrógépek, a bolti berendezések, amelyek előbb érnek a Kőkereszt-térre, mint a kegyelmi rendelet. A Kőkereszt-téren pedig, amint Jézus keresztre feszítettése példázza — nincs kegyelem.

Királyi kitüntetés — magyarpárti szenátornak.

A király Gyárfás Elemér szenátort a Meritul Comercial și Industrial első osztályu érdemrendjével tüntette ki. A kitüntetés a legmagasabb elismerése annak a fáradhatatlan és szeszmos munkálkodásnak, melyet a magyarpárti szenátor az ország közgazdasági életének fellendítése érdekében évek óta folytat. Gyárfás legutóbb a konverziós törvény tárgyalásakor szerzett nagy érdemeket, amidőn a konverzió fenntartása és az egész lakosság javára való kiterjesztése mellett harcolt.

Közigazgatási választások előtt.

A vármegyében bekövetkező közigazgatási választásoknak országos jelentősége lesz. Tudva van, hogy a legtöbb megyében visszaállították a törvényesen választott, de törvénytelenül feloszlott régi megyetanácsokat, a mi megyénk azonban most sem tartozik azok közé a szerencsések közé, amelyek el fogják kerülni az újabb választási küzdelem megrázkodtatásait. Hogy-hogy nem, de úgy történt, hogy a székely anyavármegye választott tanácsának feloszlását törvényesnek mondták ki. Ujból a a nép száva kell, hogy döntsön a nagy kérdés felett: kik a hivatottak a vármegye ügyeinek vezetésére?

Nem tudjuk, keresték-e az illetékesek a módot, hogy e választás elkerülhető legyen. Azt sem tudjuk, akartak volna-e okot és módot találni arra, hogy a feloszlás törvénytelen-ségét mondassák ki és így a választást valóban elkerüljék. De nem is kuthatjuk most már ezeket a titkos rugókat. Le kell számolnunk azzal a ténnyel, hogy a legmagyarabb vármegyét újból erőpróba elé állítják.

S éppen ez a tény teszi a mi vármegyénk közigazgatási választását országos jelentőségűvé. Azok az erkölcsi és anyagi megterhelések, amelyek tizennégy év óta raknak a romániai magyarságra, a mi vármegyénket nyomják legsúlyosabban. Mert ez a vármegye a szive a romániai magyar nemzetnek. Ha vereség vagy sikertelenség éri e vármegyében a magyarságot, azt az egész romániai magyarság vereségének könyveli el a magyarellenes sajtó és a magyarellenes rosszindulat. Pedig mindent elkövettek eddig, hogy az alkotmányos küzdelmekben e vármegye magyarsága alul maradjon. A mult tanulságai szerint nincs okunk abban bízni, hogy ezután másképp lesz. Már is olyan híreket kaptunk, hogy egyes községekben már megindult a a törekvés a magyarság bekerítésére. A választások még el sincsenek rendezve s már listákkal kísérleteznek, amelyeknek a magyarság egy-két községi vezetőjét szeretnék megnyerni, hogy ezzel elejét vegyék az egységes fellépésnek. Pedig az egység és összetartás lesz most is egyedüli fegyverünk és erősségünk, mert csak ez tud ellenállani a megszokott törvénytelen-ségeknek.

A magyar léleknek tehát azzal a tudattal és azzal a kollektív elhatározással kell megvárnia a választási küzdelemre való felvonulást, hogy ez a harc az egész romániai magyarság harca lesz, amelyet nem szabad gyöngítenie személyes szempontoknak, egyéni kényelmeknek, felelőtlen alkudozásnak vagy meghunyászkodásnak. Már az előzetes kísérletekkel szemben is bátran hivatkozzék mindenki arra, hogy a magyar szavazatok felett csak

egyetlen rendelkezési jogot ismer el s ez a jog a nemzeti közérdeké és a nemzeti közvéleményé. Döntse el a választó polgárok akarata, hogy kiknek a kezébe teszi le a lakosság sorsát, életét, vagyonát és jövőjét s ne engedje meg senki, hogy ezt az elhatározást a jegyzők és más fizetett hivatalnokok, vagy lelkiüket vesztett renegeatok rábeszélése, megtévesztése vagy fenyegetése befolyásolja.

Ez az intés nem jelent kihívó elzárkozást a békés megegyezéssel szemben. Ilyen elzárkozást a magyarság sohasem tanusított ezelőtt sem. De a békés megegyezésnek két feltétele van. Az egyik az, hogy a magyarságnak meg kell kaphnia a számbeli fölénynek megfelelő arányos képviselést. A másik az, hogy az elhatározásnak a békés megegyezésben is egységesnek s a polgárság akaratával megegyezőnek kell lennie s a megegyezésben csak olyan tényezők képviselhetik a magyarságot, amelyek a belső helyzetű bizalomnál fogva hordozzák a nemzet előtt a politikai és erkölcsi felelősséget.

Az új kormány

ezuttal hirtelenebb fordulattal alakult meg, mintahogy az egymással veszekedő politikusok akarták volna. Az uralkodó erélyes szóval figyelmeztette a. nemzeti-parasztpárti politikusokat, hogy ha éppen ők, akik mindig az alkotmányos rendszer óreinek tüntették fel magukat, okoznak nehézséget a válság megoldásában és nem tudják megtalálni a kivezető utat: akkor kénytelen lenne olyan módokat is igénybe venni, amelyek esetleg túllépik az alkotmányosság rendes szabályait, mert mindent el kell követni, hogy az ország ne maradjon kormányzás nélkül. Az erélyes szó használt, az egymás közötti vetélkedést a politikusok megszüntették és a válság megoldódott. Maniu elvállalta a kormányelnökséget, Titulescu mint külügyminiszter lépett be a kormányba, Vaida pedig csak akkor fog miniszteri tarcát vállalni, ha az orosz-román megnevezési szerződés ügye elintéződik. A kormány többi tagjai: elnökhelyettes: Mironescu, belügy: Mihalache, pénzügy: Madgearu, igazságügy: Popovici Mihail, közlekedésügy: Mirto, ipar és kereskedelem: Lugoșeanu, munkaügy: R. D. Joanițescu, közoktatás: Gusti, hadügy: Ștefanescu, földmivetés: Voicu Nițescu, erdélyi miniszter: Crișan Ghița, beszarábiai: Pan Halipa, bukovinai: Sanciu Saveanu.

A konverzió.

1. Husz holdon alóli adósok.

Az eredeti konverziós törvényt módosító új törvény lényegileg nem változtat a 20 holdon alóli gazdákra vonatkozó rendelkezéseken, amennyiben ezeknek adósságai — úgy a bankokkal, mint a magánhitelezőkkel szemben is — 50 százalékos elengedésben részesülnek. Szövetkezetekkel szemben 25 százalék az elengedés. A törvény 18 hónapra felfüggeszti a konverziós adósságokra vonatkozó jogviszonyok megállapítását. Ezen idő alatt bármelyik fél kérheti a bíróságtól annak eldöntését, hogy az adósság konverzió alá esik-e. A bíróság határozata ellen felebbezésnek van helye. Az új törvény életbelépésétől számított 6 hónapig a földmives adós ellen végrehajtásnak nincs helye, de az adós, ha a kölcsönt váltóra vette fel, köteles a régi váltó helyett újat adni. Ha az adós nem ad csereváltót, elveszti a konverziós kedvezményeket, amit a bíróság mond ki. A csereváltót még a bírósági tárgyaláson is fel lehet ajánlani. Ha a hitelező bármi okból nem fogadná el a csereváltót, az adós igyekezzék erre nézve valami bizonyítékot szerezni, pld. levelet, vagy tanukat. Ha az adós csereváltóját a kezes nem akarja aláírni, a kezes elesik a konverziós kedvezménytől, vagyis az egész összegért felelős marad.

A törvény által engedélyezett 18 hónap alatt adós és hitelező egymással kiegyezhetnek. A megegyezésre való törekvés azért célszerű, mert ha ez sikerül, nem kell a bíróságokat

járni s az adós és hitelező közötti jó viszony is megmarad. Ezen idő alatt a törvény szerint csökkentett adósságösszeg után, tehát az adósság fele (szövetkezeti adósságnál háromnegyede) után 4 százalékos kamatot kell fizetni. A kamatfizetés elmulasztása nem vonja maga után a konverziós kedvezmény elvesztését, de nemfizetés esetén a 6 hónap elteltével, a hitelező pert indíthat a kamatokért a bíróságnál. A kamatokért csak a termésre és felkelhetőségekre lehet végrehajtást vinni, a birtokra (fekvővagyongóra) nem.

Az első 6 hónap elteltével további 12 hónapi haladék illeti az adóst, ha a váltót 6 hónaponként újból kicseréli s ha a kamatot fizeti.

Ha az időhaladék (moratorium) alatt az adós tőketörlesztést is teljesít, az így fizetett összeg duplán számítódik le az eredeti adósságból. Szövetkezetekkel szemben másfélszeresen.

El van törölve az a rendelkezés, hogy a konvertált adós birtokának művelési módját az állam írja elő.

A törvény a 20 holdon alóli kedvezményezettek közé sorolja azokat a földmivesteket is, akik a földreform után kaptak földet, habár az még nincs is nevükre írva, sőt akkor is, ha az állami területen felül 20 holdig saját földet is vettek. Konverzió alá esnek a 20 holdon alóli papok, tanítók, kisiparosok, a kismalmok tulajdonosai, falusi tisztviselők és nyugdíjasok is, ha maguk művelik földjüket.

A forradalom

Jugoszláviában egyre jobban lángol és terjed. Ujabb olyan hírek keltek szárnyra, hogy Délslávia egy részét szétosztják a szomszéd államok között, más hírek szerint pedig együttes királyságot alakítanak Horvátországból, Magyarországból és Ausztriából. A német újságok szerint a jugoszláv kormány úgy akarja megakadályozni az ország széthullását, hogy az egyes országrészeknek széleskörű önkormányzatot ad, ezzel az autonómia-tervezettel igyekeznek megnyugtani az elégedetlen és forrongó népeket.

Ki parancsol Máréfalván?

A máréfalvi ostromállapotról írt cikkünk élénk érdeklődést és érthető megdöbbenést keltett megyeszerte. Felszólalásunk következtében az ostromállapotot megszüntették. Fenn marad azonban a kérdés: ki a felelős a vakmerő törvénysértésért? Ha az interimár bíró adta ki a rendeletet, bizonyára ő tartozik azért felelősséggel. Ha pedig az ő tudtán kívül a csendőrmester léptette volna azt életbe, akkor bizony gyenge interimár bíró lehet Máréfalván, aki eltűri, hogy a csendőrmester ilyen hatalmaskodással beleavatkozzék a falu életébe. Szégyene lesz a mai közigazgatási rendszernek, ha a felsőbb hatóságok napirendre térnek az eset felett, ha a felelősséget még nem állapítják s a hivatali hatalommal visszaélő tettet meg nem büntetik.

A porhintő felhívások a karikás-újságban nem elégségesek, mert számtalan visszaélés került már nyilvánosságra, de még egyetlen esetben sem láttuk a méltó megtorlást. Felemlítjük itt a kecsetkisfaludi csendőrburkolást, melyet annak idején maga a karikás újság vett védelmébe, azt irván, hogy a csendőrmester feljelentést tesz »rágalmazói« ellen (tudniillik: ellenünk). Hol van a feljelentés? Hol maradt a kegyetlenkedő csendőr megbüntetése?...

A nyugdíjas egyesület segélyalapja.

Az Udvarhelymegyei Nyugdíjas Egyesület választmánya, október 19-én tartotta a közgyűlés után első ülését, melyen több fontos tárgy tárgyalása után, elfogadta az elnökség azon indítványát, hogy az egyesület létesítsen egy — haláleset, vagy váratlan csapás, rendkívüli nehéz anyagi helyzet bekövetkezése esetére, — visszafizetendő, hirtelen segélyt nyújtó alapot, az egyesület tagjai számára. A maga idejében érkező megsegítés mindig életbevágóan fontos s a mai viszonyok között pedig éppen szükséges, hogy egymáson segíteni próbáljanak az emberek. E segélyalap szervezeti szabályainak elkészítésére egy háromtagú bizottságot küldött ki a választmány. Falun és városban lakó nyugdíjasok és hadi I.O.V. nyugdíjasok egyaránt igyekezzenek a nyugdíjgyűlésbe belépni, hogy ez az előnyös és időszertű segélyalap is megteremthető legyen.

Az együttességnek mindig sok és nagy előnye van.

A magyar nemzet ajánléka Mussolininak.

Vasárnap érkezett Rómába az a magyarországi küldöttség, amely átnyújtotta Mussolini olasz miniszterelnöknek a magyar nemzet köszönetét a vele szemben tanúsított barátságos és támogató magatartásáért. A Mussolininak szóló köszönetet kétféle magyar polgár írta alá s az aláírók kétszázhusz kötetet töltenek meg. Mussolini mély meghatótsággal fogadta az ajándékot s a küldöttséghez intézett beszédében kijelentette, hogy az olasz nemzet magatartása nem fog megváltozni az igazság kiáltó megsértésével szemben, amit Magyarország kárára követek el. Egyszer már kijelenttem — mondta Mussolini — és most megerősítem, hogy a békeszerződések nem örökéletűek, különösen azok — mint a trianoni —, amelyeket politikai számítások sugalmaztak. A nagyhatású beszédet ezzel a kiáltással fejezte be Mussolini: Éljen Magyarország!

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: október 22-én Bögöz, 24-én Szászrégen, 25-én Brassó, Szászváros, 26-án Hosszszuászó, Magyarigen, Gyergyótölgyes, 27-én Oklánd, Homoródszentlászló.

Ipartestületünk f. évi okt. 13-án hozott választmányi határozatát testületünk összes tagjainak tudomására hoztuk, azon hozzáadással, hogy amikor a vezetőség a humanitás és a felelősség végső határáig engedett a tagdíjak követelésében, ezzel szemben viszont hiszi, hogy a tagok is belátva ezen kedvezmény előnyét, most már igyekezni fognak a tagsági díjak befizetésével ezt a kedvezményt igénybe venni.

Ennek alapján tudomására adjuk minden iparos testvérünknek, hogy akik hátralékban vannak az 1930 és 1931 évi tagsági díjakkal és azt f. évi dec. 1-ig befizetik, azoknak a tagsági díj 40%-a elengedtetik, s ez engedményt a befizetés alkalmával levonhatják. Mindazoknak pedig, akik folyó évi tagsági díjukat december 1-ig befizetik, a díj 10%-át engedi el a testület. A tanácsszerződési és felszabadítási taxákból ezek felét, vagy esetleg az egészet is elengedheti a testület, amennyiben a szülő teljesen vagyontalan és a taxa elengedését bélyegmentes kérelemmel kéri az előjáráságtól.

Ezek előrebocsátása után testületünk vezetősége, bár tudatában van a nehéz gazdasági viszonyoknak és a sokféle közteher viselésének, a legnagyobb bizalommal fordul minden testületi taghoz, hogy éppen ezekre való tekintettel kell segítségére siessen minden tag annak a testületnek, amely testhez ő is hozzátartozik, hogy tömörüléssel, megértéssel és közös harccal velünk küzdjön azokért az eszmékért, amelyek a mai kisiparosostálynak az érdekeit képviselik és annak létérdekét kell, hogy biztosítsák. Erre kéri az ipartestület minden egyes iparos testvérét.

Az ipartestület elnöksége.

Kész cserépkályhák
a legprimább chamotte-anyagból gyári áron kaphatók
Kóbori Ernő kályhásnál
Str. Horia (Alsó Tó-utca) 23.
Átalakításokat és mindennemű kályha-munkákat elvállalok.

Kiadó irodahelyiség. Str. Prințul Nicolae (Árpád-utca) 4 sz.

Népművészeti és háziipari kiállítás Keresztúron.

Ósi kulturák megsemmisülnek, népek, fajok viselt nevükön kipusztulnak, de szokásaik, alkotásvágyuk, munkálkodásuk átélésformája újabb és újabb nemzedékekre száll át. Ugyanazon éghajlat, talajviszonyok ugyanolyan háziipari szükségletek előállítását és őstermelői berendezkedések létrehozását eredményezik. Az eszme, a gondolat fennmarad, tovább öröklődik, csak végrehajtóit fedi el a homok. Körülbelül ezeket gondoltuk el, hogy a kiállítás két termét végig jartuk a Székelykeresztúri Jótékony Nőegylet fennállásának 50-ik évfordulóján, a keresztúri unitárius főgimnáziumban okt. 8—12-ig megtartott kiállításon.

Legelőbb egy egész falat borító kalotaszegi írásos varrottas és vagdalt himzes öltött szemünkbe, rég mult aranykorok késő unokái, amelyeket Kónya Gyuláné tiszteletes asszony küldött ide. Nem messze tőle helyezkednek el a székelykeresztúri ref. nőszövetség pompázó színű szöttesei. Rég letűnt nomád őseink csillogó színei pillantanak ránk fodraik közül. Mintegy 30 különböző csikos, kockás és sima minta kelletti magát függönynek, párnának, férfiruhanak, asztalneműnek s más egyébnek, Tolvaly Tiborné büszke lehet rájuk. Szomszédjukban Taar Gézané nagyajtai kézimunkái juttatják eszünkbe honfoglalás-kori őseink ruházati felszerelését. Folytatólag szentábrahám Mátéffy Domokosné himes abroszai, Csekefalváról Német Berta törülközői, Bedő Anna szötményei, Major Vencelné gyönyörűséges ágyterítői, Ujszékelyről Buzogányné és Kovács Gáborné törliői és abroszai, Szenterszébetről Veress Ádámné kenderes törülközői, a kecsétek 5 és 8 nyűstös munkái, Keresztúrról Fekete Aladárné, Lőrinczy Jánosné, Kibédi Pálné, Kiss Jánosné, Szentgyörgyi Dénesné, Fodor Samuné, Szász Józsefné, Kiss Zs. F., Nagy Róza, Fülöp Jánosné, Gál Mariska, Major Ráki, végül özv. Csiki Dénesné, dr. Fazakas Miklósné házi szövésű szőnyegei, Szentmártoni Kálmánné magyar himzesei: diványpárna, asztal- és kredenc-terítői következtek.

Ugyanebben a teremben voltak kiállítva a kopjafák leszármazottai, a himes faragású virágpálcák és viráglécek, valamint a vésett és kivájt nyeles merítő edények és fából faragott gyertyatartók. Ugyancsak itt állított ki néhány aquarellt Haáz Rezső is, a székely népelet néhány jellemzően érdekes jelenetét örökítve meg rajtuk, s itt találjuk Dadayné néhány mosolygó miniatűrjét, Orbán János szerencsésen választott tárgyú olajfestményeit, Szentmártoni Lenke és Évike tehetségre valló rajzait és Nagy L. tollrajzait. A terem izléses elrendezését dr. Demeter Attiláné, dr. Gyárfás Pálné, Nagy Lajosné, Péter Lajosné és Tolvaly Tiborné urnók végezték.

A második teremben a legnagyobb méretű munkák a kelimhimzésű szőnyegek és függönyök voltak, melyeknek ősi turáni motívumai lelkünkben rokonrezgéseket keltettek, így a Derzsy Gáborné és Derzsy Annóka, dr. Gálffyiné, Jaeger Jenőné munkái, a torontáli munkák közül kiválóak voltak Ugron Zoltánné, Csejthei E.-né és Varró tiszteletesné szőnyegei. Gobelint állítottak ki Derzsy Annóka, dr. Wenetsekné, Jakab Jánosné és Lauferné, perzsa szőnyeget: Szakáts Miklósné, dr. Fodor Boldizsárné, Ajvász Béláné, Alexandru Boicescu stb. Nagy hatást értek el a Boros Dodi (Weressné) kiváló bőrmunkái, valamint a dr. Borosnyayné aragonit-munkái. Különböző, részint horgolt, részint himzett, részint kötött munkákat (függönnyt, terítőt, kabátot, lambrequint) állítottak ki: Szentmártoni Lenke és Éva, Pál Sándorné, dr. Roman Eneáné, Crețu Melania, Deák Istvánné, Albert Mária, dr. Fazakas Miklósné, dr. Nagy Endréné, Eröss Gizella és Horváth Cincó. Külön említjük dr. Gyarmathy Dezsőné butorbevonó keresztiszemes himzésű munkáit, csomózott, himzett diványpárnáit s. a. csokorkötés és

színharmónia mesterművei voltak az Ugron Zoltánné és Tamás Ilonka szalmavirágcsokrai. A virágkertészet terén elért eredményeiket dr. Gyarmathy Dezsőné és Ugron Pál mutaták be általános tetszés mellett.

A terem izléses és megkapóan eredeti rendezésének érdeme dr. Gyarmathy Dezsőné és segítőitársait, Szakáts Miklósné, Tamás Ilonkát, dr. Ferentzy Gábornét illeti.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy bár a közönség nagy számban látogatta ezt a kiállítást, ez a szám mégis nagyon kevés ahhoz képest, amennyit ez a szép és hatalmas anyag megérdemelt volna. N.

Petkiek panasza.

— Beküldött levél. —

Nem tudom, miért kell a mi derék jó népünknek olyan előjárót kapnia, aki nem bírja a nép bizalmát. Így vagyunk többek közt mi is, szegény petkiek. Derék, jóra való interimár-bizottságot és elnököt jelöltek nekünk és meg is lettünk volna elégedve, ha Dénes Dénes urnak nem lettek volna nagyravágyó szándékai. Nem elégedett meg, mint tag, egyenesen elnök-ség kellett. Mikor a jegyző urhoz kijött az interimárok kinevezése és egyúttal a rendelet a felesketésre, beszaladt Dénes Dénes Udvarhelyre és kérte a prefect urat, változtassa meg előbbi rendeletét, módosítsa úgy, hogy ő jusson az elnöki székbe.

Jó volna, ha már egyszer a nép akarata is érvényesülne és olyan emberek kerülnének a nép élére, akik a nép érdekeit szorgalmazva, a nép bizalmát bírják és megérdemlik. (—)

Szinészek érkeznek

ismét városunkba. Ferenczy Gyula dr. társulata f. hó 23-án, vasárnap este kezd meg előadásait a ref. kollégium tornatermében. A társulat jelenleg Dicsőszentmártonban működik, s amint halljuk, sikerrel, a közönség kitartó érdeklődése mellett. Ferenczy dr. kiváló képességeit, magas kulturáját, s eddigi színigazgatói működését ismerve, bizonyosak lehetünk, hogy a társulat meg is érdemli a támogatást. Ezt erősíti a társulat névsora is, melyben több ismert, jó névvel találkozunk, köztük több olyanval is, akik az udvarhelyi közönségnek már kedves ismerősei, mint Gaál Piri, Vékony Ilonka, Légrády Pál.

Az előadások műsora pedig a legérdekesebb ujdonságokból fog állani. Megnyitó előadásul vasárnap este fél 9 órakor az Érik a buzakalász c. nagyszerű operett kerül színre. Hétfőn este Zilahy Lajos világsiker aratótt szindarabja: a Tűzmadár, kedden este a Weekend c. híres új operett, szerdán este pedig A méltóságos asszony trafikja, ötletes vigjáték.

Huber Ernő, a színház ismert titkára bérletgyűjtés céljából már városunkban van, s 12 előadásra 400 lejért lehet nála I. helyre bérletet váltani, II. helyre pedig 300 lejért. A színtársulat azzal a reménnyel érkezik városunkba, hogy színi kulturát kedvelő, áldozatkész közönségünk, a nehéz viszonyok dacára, ezuttal is jóakarattal teszi itt pár hétén át a magyar színjátszást lehetővé.

A tanítónőképzőintézet Arany-ünnepélye szombaton este lesz az intézet tornacsarnokában. Ezuton is felhívjuk a közönség figyelmét az estélyre, mely pont 8 órakor kezdődik.

Van aki tagadja, van aki bevallja, hogy mégis legjobb a

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.

A székelykereszturi állami iskolánál háttérbe szorult a magyar nyelv.

Többször foglalkoztunk a vármegyei magyarság azon sérelmével, hogy a székelykereszturi állami tanítóképző intézet előadási nyelvét románra tették, s megszüntetvén az ottani áll. elemi népiskolában a magyar szekciót, az előadás nyelvét ez iskolában is kizárólag románra változtatták. Az állami tanítóképzőnél megengedték ugyan a magyar tanulóknak, hogy fakultatív módon a magyar irodalmat is tanulják s az elemi iskolánál is a tanóra beosztásánál 3—4 órát juttattak a magyar nyelv tanulására s ez utóbbi iskola tantestülete igyekezett is mindent megtenni, hogy az adott — bár sérelmes — körülmények között a magyar nyelvre is gond fordítsanak. Azonban az elmúlt évben az elemi iskolánál egy tanerő hiánya több, mint két hónapon keresztül lehetetlenné tette a magyar nyelv tanítását és a jelen iskola is évben is, úgy látszik, ez akar megismétlődni. Ugyan-

is még mindig hiányzik egy tanerő ennél az iskolánál. Természetesen, ennek hiánya legelső sorban a magyar nyelv tanításában érezteti káros voltát.

Fel kell hívunk a tanfelügyelőség figyelmét arra, hogy ennél az iskolánál ezt a hiányt, a megfelelő tanerő beállításával, sürgősen pótolni kellene, mert lehetetlenség, hogy egy olyan iskolánál, ahol osztályonként 60—70 növendék van, még tanerőkben is hiány legyen.

Kíváncsian várjuk azt is, hogy vajjon a tanítóképzőnél (ahonnan a magyar tanerők ez évben mind áthelyeztettek, köztük a magyar irodalom tanára is) az igazgatóság a 40—45 magyar növendék magyar nyelvből és irodalomból való tanítását miként fogja megoldani, mert lehetetlennek tartjuk, hogy azt ne tanítsák. Ez a kívánság megvalósítható, bármennyire küzd ez az intézet is a fennmaradásért.

került hatalomra s éppen ezért innen, a nyugati határról tiltakozzanak a volt harcosok a revízió ellen.

ROMÁN LAPSZEMLE.

A *Cuvântul* október 1-ei számában a csehszlovákiai románok szenvedéseiről ír abból az alkalomból, hogy a végrehajtókat megtámadó román földművesek közé lóttek a cseh csendőrök az egyik máramarosi faluban. Elesen támadja a cseh hatóságokat, eseteket ismertet. Benes miniszter állandóan a cseh szeretetről beszél, de alantasai megcáfolják őt.

A *Curentul* október 9-iki számában rövid cikkben mutat rá arra, hogy Genf békés szelleme elmúlóban van. A versaillesi szerződés állandó bizonytalanságot létesített, mert a kisebbségi ügyek folytonos napirendre hozásával háborús szellemet teremtenek. Genf a wilsoni elveket megtagadja, mert a népszuveránitás fölé helyezi a kisebbségek érdekeit.

A *Curentul* október 8-iki számában hosszú cikkben mutat rá arra, hogy miért csömörölt meg végleg a kisebbségi futballbajnokoktól. Egymásután győzték le az ország színeinek képviselőiben a szomszéd államokat, csak Magyarországtól kaptak ki, mert a holló nem vájja ki a társa szemét. A győzelmek utáni bankettek sokszor kijelentették, hogy ők tősgyökeres magyarok s egy-egy »nem, nem sohát«-t engedtek ki fogaik közt.

Az *Adeverul* október 7-iki számában a Nagyváradon a romániai tartalékos tisztek által rendezett kongresszusról közölt beszámolójában elmondja, hogy dr. Gherman felhívta a kongresszus figyelmét arra, hogy Budapesten egy revánsista kormány

A *Patria* október 8-iki számában felhívja a nagyvezérkar figyelmét arra, hogy a hirtelen fejlődésnek indult kisebbségi turista-egyesületek kirándulásokat rendeznek a nyugati hegyek román vidékeire, jeleket raknak le és térképeket készítenek. A turisták nem egyszer gyanusoknak bizonyultak.

A *Cuvântul* október 10-iki száma szerint október hatodika eddig osztrák-ellenes nap volt, ma románellenes lett, miután a kivégzett tábornokok Avram Iancu ellen is harcoltak. Megtámadja az aradi magyarpártot, amely néhány talált csontra ráfogta, hogy a vértanúk csontjai. Október 6-án nagy románellenes tüntetések voltak Magyarországi városaiban. Aradon a Magyar Párt és az egyházak rendeztek ünnepélyeket.

A *Nyikóvidék tanfolyama*. A nyikóvidéki gazdák, az értelmiség vezetése alatt, maguk igyekeznek gazdasági előmenetelük érdekében értékes tevékenységet kifejteni. Elhatározták, hogy még az őszi folyamán 10 napig tartó gyümölcsstermelési és baromfitenyésztési tanfolyamot rendeznek Kobátfalva központtal. A különböző szövetkezetek segítségével, önmaguk is áldoznak, minden résztvevő 50 lejt fizet beiratás alkalmával s e díjból fogják fedezni a tanfolyam költségeit. A mezőgazdasági kamarát és a vármegyei hatóságot szintén felkéri a nemes tervezésük kivételében való segítségadásra. Helyes ut, örvendetes dolog, mikor a gazdaközönség vidékenkénti szervezkedéssel igyekszik saját maga is önmagán segíteni. Kövesék ezen nemes megmozdulást a többi körzetek gazdacsoportjai is.

HIREK.

Okt. 21.

Károly király születésnapját a múlt vasárnap országsszerte megünnepezték. Városunkban is ünnepi istentisztelet volt, amelyen megjelentek a hatóságok és testületek képviselői.

Tanítónői kinevezés. Molnár Anát, a székelyudvarhelyi ref. tanítónőképző múlt évben végzett növendékét Erdőcsinád marostordamegyei községbe nevezte ki tanítónőnek a ref. püspök. Az új tanítónő már el is foglalta állását.

Nem igaz. Megirtuk, hogy báró Josika János magyarpárti képviselő indítványozta a parlamentben egy olyan törvény meghozatalát, amely kimondja, hogy a mezőgazdasági cselédek ne legyenek kényszerítve a munkásbiztosítóba lépni. Az indítványt a parlament el is fogadta s abból törvény lett. A munkásbiztosítás más országokban előnyös, üdvös intézmény. Nálunk azonban csak felesleges és céltalan megterhelést jelent. Ezért kell érdemnek tekinteni a báró Josika kezdeményezését, amely ettől a felesleges terhertől szabadította meg a mezőgazdasági munkásokat. Azonban a karikás ujság ettől az érdemtől is szeretné megfosztani a Magyar Pártot, amikor a valósággal ellenkezőleg azt írja, hogy a törvény kezdeményezője Solomon Virgil volt. Ismételjük, a törvény kezdeményezője, indítványozója báró Josika János volt, tehát a Harghita közlése nem igaz s az csak politikai fogásból, kortescélra van kitalálva.

Halálozás. Hajdu Lajos csendőrmester f. hó 19-ikén 45 éves korában, Kányádon, hosszas betegség után elhunyt. Tekintélyes család gyászolja.

Marad a 14 százalék. A megegyezéses (konvencionális) kamatnak két százalékkal való leszállításáról akartak törvényjavaslatot benyújtani a képviselőház egyik utóbbi ülésén, de a Banca Naționala ezt megakadályozta, mert ez esetben neki is le kellett volna szállítania a kamatlábat. Így a parlamenti ülészakot bezárták, anélkül, hogy ezt az üdvös törvényt megcsinálták volna.

Szabó János tanító nyugalomban. Szabó János, a helybeli áll. elemi fiúiskola tanítója, 34 évi tanítás után nyugdíjaztatását kérte, amit teljesítettek is. Ezalkalomból tiszteletére tegnap, csütörtökön este a Bukarest-szállodában bankett volt, melyen megjelentek a tanítótestületek tagjai, s többen az iskolaügyi hatóságok részéről. Számos felköszöntő hangzott el, méltatva a nyugalomba vonuló, derék és népszerű tanító érdemes munkásságát.

Osztálysorsjáték

II. huzása novemb. 16—17

Vétel (uj) és megújítási sorsjegyek már kaphatók az elárusítóknál:

Papp Ferenc bankigazgató, Udvarhelymegyei Takarékpénztár, Libraria Minerva, Orbán-tözsde. Ne rendeljen idegenből sorsjegyet, mikor itt helyben költségmentesen megkapja.

Magyarországon nem lesz munkanélküliség. A Gömbös-kormány elhatározta, hogy négy millió pengőt (száz millió lejt) folyósít közmunkákra, hogy a munkanélküliek ezáltal munkához és keresethez jussanak.

Uj ügyvéd. A helybeli törvényszék f. hó 18-ikán, kedden a szokásos formások közt, teljes tanácsülésben, avatta fel Borbáth Samu dr. ügyvédet, aki továbbra is, mint Gönczy Gábor dr. ügyvédtársa fogja folytatni működését.

A Tolnai Világlapja

régi példányai 4 lejért kaphatók nyomdánk üzletében.

Rumba-estély lesz 23-ikán, vasárnap este 8 órai kezdettel a csizmadiatársulat vendéglőjében. Az estély során Bodrogi Balázs, városunk népszerű, meleghangú énekes nótáiból egy csomót elő fog adni. Belépti díj nincs, de egy szál virág 5 lejért való megváltása kötelező.

Szűreti mulatság Szombatfalván. A szombatfalvi ifjusági egyesület f. hó 23-án este jótékonycélú szűreti mulatságot rendez. Az estély 8 órakor táncal kezdődik, s 10 órakor egy nagyszabású szűreti tánc fog bemutatni, amely ünnepélyessé teszi az estét. Utána nagy szőlőlöpés, majd ismét tánc reggelig. A délutáni diszfelvonulás bizonyos okok miatt elmarad. Belépés a nézőközönség részére tetszés szerint. A helybeli és vidéki közönség tisztelettel ezuton hivatik meg. Az ifjusági egyesület vezetősége.

Sport. Vasárnap a Hargita football-csapata itthon játszott bajnoki mérkőzést a segesvári Achvila ellen. Eredmény 0:0. A Hargita ezen utolsó mérkőzésével az őszi szezonban 7 bajnoki pontot szerzett.

x **Harom szobás lakás,** mellékhelyiségekkel együtt, kiadó Str. Principesa Maria 21 sz. alatt.

A magyar és a világirodalom legerdekesebb új könyvei.

A KÖVETKEZŐ ÚJ KÖNYVEK ÉRKEZTEK ÉS KAPHATÓK A

KÖNYVNYOMDA R.T.

üzletében:

Asch: Moszkva.	168 leu
Asch: Pétervár.	168 »
Károlyi Imre: Örvény szétén.	100 »
Kreuger szerelmei	57 »
Munthe: San Michele I—II.	234 »
Dreiser: Amerikai tragédia I—III.	234 »
Aldanov: Thermidor	90 »
Roth: Hiób	84 »
Pitigrilli: 18 karátos szüz.	96 »
Glyn: A szerelem órája.	66 »
Zilahy: Két fogoly.	90 »
Zilahy: Szükevény.	80 »
Szabó Dező: Karácsony Ko'ozsvárt.	120 »

Ezenkívül az Athenaeum rendkívül népszerű, csinos vászonkötésű 2 pengős kötetei, kötetenkint 60 leu. Butoralbum 200 leu.

Milliomos lehet, ha osztálysorsjegyet vásárol a Révész Ernő-kollekturából!

